

عنوان مقاله:

مطالعات رخساره شناسی آتشفشان سهند (استان آذربایجان شرقی)

محل انتشار:

فصلنامه کواترنری ایران، دوره 5، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

فرهاد پیرمحمدی علیشاه - گروه زمین شناسی دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شبستر

خلاصه مقاله:

آتشفشان سهند در کمربند ولکانو پلوتونیک ارومیه دختر واقع شده و ساختمان آن شامل تناوبی از گدازه ها و مواد آذرآواری مختلف است. این آتشفشان از نظر سن نسبتا جوان (میوسن تا پلیستوسن) است؛ طوری که بر اساس مطالعات رخساره ای میتوان ساختمان آتشفشان سهند را در چهار رخساره تفکیک کرد. رخساره مرکزی در محل کالدرای واقع شده و واحدهای سنگی خاصی، چون توده نفوذی نیمه ژرف دگرسان شده و برش های گدازه ای و دایک های حلقوی و شعاعی، دارد. رخساره نزدیک آتشفشان به صورت دیواره های پرشیب و مرتفع در اطراف کالدرای گسترش پیدا کرده و ساختار چینه ای را به خوبی نشان می دهد که در آن توالی های ستبر واحدهای آذرآواری ریزشی، خیزابی، جریان، و گدازه به صورت متناوب قرار گرفته اند. رخساره میانی، با بیشترین گسترش، به طور عمده از مواد آذرآواری خیزابی، جریان، گدازه، و لایه های متعدد لاهار تشکیل شده است. رخساره دور آتشفشان سهند ستبرای کمی دارد و شامل رسوبات رودخانه ای درشت دانه ای است که در اثر تحرک دوباره محصولات اولیه آتشفشان و حمل آن ها توسط رودخانه ها به وجود آمده اند. مطالعات رخساره ای نشان می دهد ساختمان آتشفشان سهند در اثر چندین فاز فورانی انفجاری ایجاد شده که برخی از آن ها با دخالت آب همراه بوده اند و فاصله زمانی زیادی میان فوران ها وجود نداشته است. ویژگی هایی چون جوش خوردگی شدید و رنگ نهشته های آذرآواری نشان می دهد این واحدها در زمان تشکیل دمای بالایی داشته و در خشکی تشکیل شده اند.

کلمات کلیدی:

Sahand, Stratovolcano, Volcanic Facies, Pyroclastic deposits, Stratification
آتشفشان مرکب، رخساره آتشفشانی، سهند، کانی سازی کالدرای، مواد آذرآواری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1246539>

